

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **M. S.**, nar. X
státní příslušnost Ukrajina
t. č. pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 1. 7. 2021, č. j. OAM-271/ZA-ZA11-K02-2021,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, kterou Česká republika považuje (s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů) za bezpečnou zemi původu (§ 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.).
2. Vzhledem k výpovědi žalobce a ke shromážděným informacím o zemi původu lze podle žalovaného považovat v případě žalobce Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Žalobce neprokázal opak. Žalobce žil na Ukrajině v obci R. v L. oblasti, tedy v bezpečné části Ukrajiny. Za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu označil obavu z ohrožení života z důvodu opakovaných výhružných sms zpráv ze strany neznámých osob. Přestože

měl žalobce tyto zprávy dostávat přibližně rok (od května 2020), během této doby jiné problémy neměl a tvrzenou situaci nijak neřešil. Neobrátil se s žádostí o pomoc na policii ani nevyužil žádné dostupné prostředky ochrany v zemi původu. Domněnka žalobce, že autorem výhrůžek mohli být jeho bývalí kolegové z práce, je v kontextu posouzení žalobcovy žádosti irelevantní, protože bylo primárně na žalobci, aby svou situaci řešil ochrannými prostředky nejprve v zemi původu, přičemž tuto možnost nepochybně měl. Dále se žalovaný zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině a citoval k tomu ze zpráv o zemi původu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítl porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Uvedená porušení spatřoval v tom, že se žalovaný nezabýval aktuální situací na Ukrajině ve vztahu k žalobci, nezabýval se jeho individuální situací a nepřihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, nezjistil proto stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jednou ze základních zásad správního řízení přitom je požadavek na individualizaci rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí žalovaný dostatečně neuvedl, jakými úvahami byl veden. Žalobce nesouhlasí s tím, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a proto považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.
4. Žalovaný sice odkázal na zdroje týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině, ale tuto situaci nehodnotil v kontextu žalobcova azylového příběhu a nepracoval s žalobcovou výpovědí. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 25. 7. 2007, č. j. 2 Azs 41/2007-103, který žalovanému vytkl, že zkoumal pouze obecnou bezpečnostní situaci bez vztahu ke skutečnostem uváděným stěžovatelkou. Také v tomto případě žalovaný nedostál své povinnosti, hodnotil žalobcovu žádost pouze obecně a nezabýval se pronásledováním, kterému byl žalobce vystaven z důvodu svého odlišného politického názoru. Žalobce podal úplnou a pravdivou výpověď, která nebyla žalovaným zpochybněna. Povinností žadatele o mezinárodní ochranu není prokazovat pronásledování jinak než vlastní věrohodnou výpověď (viz rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). Žalovaný nevyslovil pochybnosti o žalobcově výpovědi, měl ji proto použít jako jediný a věrohodný důkaz důvodných obav žalobce.
5. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis. Dále poukázal na to, že žalobní námitky byly vzneseny pouze v obecné rovině.

III. Posouzení žaloby soudem

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (žalovaný výslovně, žalobce implicitně, neboť nereagoval na výzvu soudu).
7. Žaloba není důvodná.
8. Žalobce brojí proti zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, „*jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*“.

9. Ukrajina (s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů) byla zařazena mezi bezpečné země původu novelou vyhlášky č. 328/2015 Sb. provedenou vyhláškou č. 68/2019 Sb.
10. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) vyplývá, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se uplatní vyvratitelná domněnka, že země původu dodržuje mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, a že tedy žadateli nehrozí pronásledování ani vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Je proto na žadateli, aby tuto domněnku vyvrátil.
11. Například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli [...]“. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu“* (zdůraznění doplněno). Tentýž názor Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS. V poslední době jej pak potvrdil např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23, a v usneseních ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 Azs 61/2021-36, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-34, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-34, či ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68.
12. Jediným důvodem pro přijetí žádosti k věcnému přezkumu může být v případě žadatele pocházejícího z bezpečné země pouze prokázání, že tuto zemi nelze ve vztahu k němu považovat za bezpečnou. Pokud tuto skutečnost nedoloží, podle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že *„[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“* Uvedená právní úprava (a konstantní judikatura k ní se vztahující) umožňuje žalovanému v případě, že cizinec pochází z bezpečné země, se věcně nezabývat jeho žádostí o mezinárodní ochranu, pokud cizinec neprokáže, že v jeho případě nelze domovskou zemi považovat za bezpečnou.
13. S ohledem na žalobcem tvrzené skutečnosti soud souhlasí s žalovaným, že žalobce neunesl důkazní břemeno, které na něm v řízení podle § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívalo. V případě tvrzených výhrůžek ze strany neznámých osob (které měly zřejmě pocházet od proruský orientovaných osob, pravděpodobně bývalých kolegů z práce, a měly souviset s žalobcovým proukrajinským názorem) sám žalobce vypověděl, že nevyužil žádných dostupných právních prostředků ochrany v rámci země původu. Nelze proto než uzavřít, že žalobce nedal státním orgánům možnost mu ochranu poskytnout, neprokázal proto, že by Ukrajina nebyla v jeho případě bezpečnou zemí původu. Tento klíčový závěr žalovaného (s nímž se soud s ohledem na skutkové okolnosti posuzované věci shoduje) žalobce v žalobě nijak konkrétně nezpochybnil.

14. Námitka žalobce, že žalovaný nezpochybnil věrohodnost žalobcovy výpovědi, a proto měl podle žalobce z jeho výpovědi vycházet, míří mimo nosné důvody, na nichž je postaveno napadené rozhodnutí a nezohledňuje specifika řízení žadatelů pocházejících z bezpečné země původu, jak je soud popsál výše.
15. Žalobce uvedl, že pochází z obce R., která se nachází ve L. oblasti, tedy mimo části Ukrajiny, které jsou vyhláškou z konceptu bezpečné země původu vyňaty (výjimka se vztahuje pouze na poloostrov Krym a části Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů). Označení Ukrajiny za bezpečnou zemi původu (s uvedenými výjimkami) přeneslo na stranu žalobce břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně toho, že Ukrajinu za bezpečnou zemi ve vztahu k němu považovat nelze. Rozsah a obsah jím sdělených informací však v daném případě neodůvodňoval přijetí závěru, že by pro něj Ukrajina bezpečnou zemi původu skutečně nepředstavovala. Tento závěr žalobce v žalobě nijak konkrétně nezpochybnil.
16. Bezpečnostní situací na Ukrajině se opakovaně zabýval také Nejvyšší správní soud (viz z poslední doby např. usnesení ze dne 29. 6. 2021, č. j. 2 Azs 71/2021-26, a četnou judikaturu citovanou v bodu 11) a vyhodnotil, že ani dříve, ani v současné době nelze situaci na Ukrajině klasifikovat jako tzv. totální konflikt. Platí přitom, že v případě situace nemající charakter tzv. totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, 1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, 2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země nebo 3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (blíže viz rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb. NSS). Žalobce však nic takového netvrdil ve správním řízení ani v žalobě. Jeho žalobní námitka související s bezpečnostní situací je značně obecná a nekonkrétní, bez vztahu k žalobci samotnému. Nelze tedy dospět k závěru, že by žalobce účinně zpochybnil závěr žalovaného, podle kterého v jeho případě lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu.
17. Vzhledem ke značné obecnosti žalobních námitek soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, podle kterého je žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž byl formulován.
18. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu a rozhodnutí ve vztahu k žalobci dostatečně individualizoval (s přihlédnutím ke specifikům řízení žadatelů pocházejících z bezpečné země původu). Jeho závěr o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti je souladný se zákonem a je dostatečně a přezkoumatelně odůvodněn.

IV. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

19. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. září 2021

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně